

Газет 1930 жылдың 10 қазанынан шыға бастады

Алтын көпір басылымның арайлы мерекесі

Бұқаралық ақпарат құралдары қызметкерлері мерекесіне орай аудан әкімі Мұхит Тұрысбеков жергілікті басылымда бүгінгі күні қызмет атқаратын журналистер мен ұзақ жыл осы салада қызмет еткен ардагер қаламгерлерді қабылдап, марапаттады. Байырғы бас редактор Қасымжан Өмірұлы айтқандай Тәуелсіздік таңындағы отыз бір жыл ішіндегі «тоғызын-

лар бұл қабылдаулардың өткен қабылдаулардан өзгешелігін іштей салыстырары сөзсіз. Десе де сыйға құрық бойламайды демекші аудан басшылығы тарапынан болған ізет пен құрметке алғыстарын айтып, ақ батасын берді. Өз кезегінде аудан басшысы да журналистерге жылы лебізін білдірді: - Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғам өмірінде орны ерекше.

Мұхит Сексенбайұлы салтанатты түрде, жемісті еңбек еткен «Созақ үні» газетінің қызметкерлері мен ардагер журналистерге Түркістан облысының Қоғамдық даму басқармасы басшысы мен аудан әкімінің құттықтау хаттарын табыстады. Қабылдау барысында ардагер журналист Ескермес Жақанов, Қалман Ерденев, Қасымжан Өмірұлы, редакция қызметкерлері атынан бас редактор Сәрсенбек Теңізбаев, аға тілші Нұржамал Майусова сөз сөйлеп, ойда жүрген ұтымды ойлары мен пайымды пікірлерімен бөлісті.

Осы күні Созақ аудандық сотының төрағасы Ақылбек Дәуренбеков пен сот ұжымы КСРО және Қазақстан Журналистер Одағының мүшесі, аудандық басылымның байырғы бас редакторы Қасымжан Өмірұлын қабылдап, бұқаралық ақпарат қызметкерлері күні мерекесімен құттықтап, ұжым атынан сый сияпат жасап құрмет көрсетті.

Сондай-ақ аудандағы Созақ аудандық мемлекеттік кірістер басқармасының бөлім басшысы Бағдат Тасболатов пен басқарма қызметкерлері «Созақ үні» редакциясына арнайы келіп басқарма басшысының атынан шығармашылық ұжымға алғыс айта отырып, бірқатар газет қызметкерлерді айтулы мерекелерімен құттықтады.

Мақсат ЖЕҢІСУЛЫ.

шы әкімнің» қабылдауы өзіндік салтанатымен, айта жүрерлік ізгі салтымыз негізінде өтті. Расында қабылдауға келген азаматтардың ішінде Ескер, Қалман, Қасымжан, Қалдыгүл ағай-апайларымыз сияқты сол тоғыз әкімнің қабылдауын көрген немесе аудан әкімінің қабылдауына өмір жолында алғаш рет келіп отырған көк өрім ақпарат қызметкерлері де болды. Әрине, көпті көрген қария-

Қалам мен қағазын алып, жақсы жаңалықты халыққа жеткізіп жүретін журналистер қауымын қашанда құрмет тұтамыз. Себебі билік пен бұқараны байланыстыратын алтын көпір-баспасөз саласының майталмандары. Бүгінде аудандық басылым «Созақ үні» газеті өңірдің шамшырағы. Өткен тарихымыздан сыр шертіп, жағымды жаңалықтарды жариялап, оқырмандардың ықыласына бөлініп келеді,- деді аудан басшысы.

Өткен жылы Қазақстанның Каспий маңы елдерімен өзара сауда-саттық көлемі шамамен 3,4 миллиард долларды құрады,

шығынмен өсіруге мүмкіндік береді», деді Президент.

Осыған орай Қазақстанда азық-түлік тауарларын қоймалау, сақтау және са-

Президент Каспий маңындағы елдердің азық-түлік хабын құруды ұсынды

оның 70%-ы Ресей мен құрлықтағы бағытқа тиесілі. Бұл туралы Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Ашхабадта өтіп жатқан Каспий саммитінде айтты, деп хабарлайды Егемен Қазақстан ет және сүт өнімдерінің экспортын арттыру үшін үлкен әлеуетке ие. Мемлекеттеріміздің сауда-саттық өзара іс-қимылын нығайту үшін қазіргі заманғы логистикалық инфрақұрылымды дәйекті түрде дамыту қажет. Сондықтан біз Каспий маңы азық-түлік хабын құруды ұсынамыз. Ол өзара тауар айналымын ең аз

тудың технологиялық дамыған жүйесі бар заманауи көтерме-тарату орталықтарының құрылысы басталды. «Бұл орталықтардың Каспий маңы азық-түлік хабымен жүйелі интеграциясы фермерлерді, сатып алушыларды, тасымалдаушыларды, сатушылар мен тұтынушыларды тиімді кооперациялау үшін жаңа мүмкіндіктер ашуы мүмкін және еңбастысы - барлық жеткізілетін өнімді өткізудің сенімді кепілдіктерін қамтамасыз етеді», деп қосты Мемлекет басшысы.

«Егемен Қазақстан» газетінен.

Баспасөз-2022

2022 жылдың екінші жарты жылдығына аудандық «Созақ үні» газетіне жазылу алдағы уақытта да жүргізіле береді

«Қазпошта» арқылы

Жеке тұлғалар үшін- 2279 теңге 64 тиын,

Мекемелерге-6759 теңге 24 тиын

«Ернұр Пресс» арқылы

Жеке тұлғалар үшін-2304 теңге.

Редакция арқылы

Жеке тұлғалар үшін-2250 теңге.

Аудан әкімі ауыл халқымен кездесті

Өткен аптада Шолаққорған ауыл әкімдігінің ауласында аудан әкімі Тұрысбеков Мұхит Сексенбайұлының халықпен кездесуі болып өтті. Аудан басшылығына келгеніне бес ай толған Мұхит Сексенбайұлы осы уақыт аралығында атқарған жұмыстарының есебін беріп, алдағы уақыттарда іске асыруды ниеттеніп отырған жоспарларымен бөлісуді мақсат еткен бұл жиынға Шолаққорған ауылдық округіне қарасты елді мекендердің тұрғындары

келіп қатысты. Сондай-ақ, есепті жиынға аудандық мәслихаттың хатшысы Байғараев Бегімбет, аудан прокуроры Ержан Қожабеков пен бөлім және мекеме басшылары келді. Ашық алаңда, ашық форматта өткен жиында аудан әкімінің өзі ашып, әуелі жиылған көпшілікпен амандасып, жағдай сұрасып алды. Сонан соң барып есепті мерзім аралығында атқарылған жұмыстарының есебін берді. Артынша мұнан былайғы жерде жоспарлап отырған

жұмыстары жайлы сөз етті. Мұнан кейін ауыл тұрғындары кезегімен сөз алып, сауалдарын берді және өтініштіліктерін білдіріп жатты. Жиында көбінесе, аулымыздың инфрақұрылымына, ауыл шаруашылық саласы мен көркейту-көгалдандыру және тазалық мәселесі сөз болды. Сондай-ақ, аудан тұрғындарына, кәсіпкерлер мен шаруақожалықтардың иелеріне үй іргелік, кәсіптік бағыттағы және ауыл шаруашылық бағытындағы жерлерді беруде кетіп жатқан қателіктердің арты азаматтардың арасында дауға, соттасуға ұласып отырғаны да сөз болды. Көпшіліктің сауалдарына жауап беріп, өтініштіліктерін тыңдаған аудан әкімі шешілуі табылатын мәселелердің барлығын тиісті бөлім және мекеме басшыларына тапсырды. Ал, шешімі қарастырылуы тиіс мәселелерді де назарында ұстайтынын айтты. Сонымен, бір сағаттан аса уақытқа созылған жиын аяқталды.

«Созақ үні»- ақпарат»

Сұлтанбек Қожанов атындағы тарихи-өлкетану музейі қызметкерлері, директоры Ниязәлі Дүйсенбеков бас болып, журналистердің кәсіби мерекесіне орай «Бізде қонақта - «Созақ үні» атты мерекелік іс-шара ұйымдастырып, аудандық басылым

Е.Әбілпаттаев та «Сыйға сый, ағаға сыралғы» дегендей інілік ілтипатын білдіріп Ниязәлі Омарбекұлының ақсақалдық жасқа жетуіне орай редакция ұжымы атынан құттықтау хатын тапсырып, қазақты шапанын жауып, лайықты құрметін

Сұлтанбек мұражайында

қызметкерлерін арнайы шақырып құрметін көрсетті. Шара барысында музей басшысы Ниязәлі Дүйсенбек құттықтап, басылымның ел өміріндегі рөлі, журналистердің еселі еңбектері жайлы әңгімелеп, шығармашылық табыстар тіледі. Аудандық басылымның редакторы С.Тенізбаевтың мерейлі 60 жасына орай музей директоры ізгі тілегін жеткізіп, мерейтой иесінің иығына шапанын жауып, құттықтау хатын тапсырды. Өз кезегінде сөз алған «Созақ үні» газеті редакциясы ЖШС серіктестігінің директоры

көрсете білді. Және айтулы мереке құрметіне мерекелік шара ұйымдастырғаны үшін музей ұжымына алғысын жеткізді. Газет ұжымын еңбек ардагері Мұхамедәли Иманбеков, аудандық әйелдер кеңесінің төрайымы Гүлдана Бифондиева құттықтап, аудандық басылымның өмірдегі өзіндік орны жайлы әңгімеледі. Кеш барысында мерекелік дастархан басында ән шырқалып, жылы лебіздер айтылды, естелікке суретке түсті.

«Созақ үні»-ақпарат».

Көне Созақ өлкесімен танысты

Кулактар, байлар, (орта шаруалар) және шаруалардың ақталмаған қуғын-сүргін құрбандарын зерттеу, қорытынды және ұсыныстар дайындау жөніндегі жұмыс тобының мүшесі; Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің профессоры, тарих ғылымдарының докторы Жәкішева Сәуле Әукенқызы. 2022 жылдың 13-24 маусым аралығында Түркістан облысына іс сапар мен келді. Жұмыс жоспары 1926-1930 жылдар аралығындағы кулактар мен байларды, орта шаруалар шаруашылығын тәркілеу мен жер аударуға қарсы әрекет жасағаны үшін қылмыстық жауаптылық туралы Аса ірі және жартылай байларды тәркілеу және сонымен қатар. 1930-1931 жылдары аудандардан басқа қалалар мен республикаға кеткен бай-кулак қожалығы. Олардың Ташкент, Бұқара, Әндіжан, Жалалабад, Шымкентке қоныс аударғандығы туралы құжаттармен танысып, көшірмелерін алды.

1928-1929 жылдары Созақ, Түркістан, Жаңақорған, Мерке, Қарспан, Талас, Шаян, Бадам, Қызылқұм, Келес, Қаратас, Үрджар, Түлкібас сияқты 13 ауданнан 1-санатта бай-кулактар мүлкі тәркіленсе, екінші санатқа іліккендер туралы, Сырдария округінің Түркістан уезінің Созақ, Шаян болыстары бойынша сол кезеңде тәркіленген байлар мен жартылай байлар туралы. Сотталған кулактар тізімін және отбасымен қуғынға ұшырағаны туралы құжаттармен танысу үшін 15-17 маусым, 22-23 маусым күндері

Түркістан облысының қоғамдық-саяси тарихының мемлекеттік архив басшысы, Түркістан облысының жұмысшы тобының жетекшісі Шардарбекова Гүлнара Сәдібекқызымен Кентау, Бәйдібек және Созақ аудандарында іс сапарда болып қайтты. Басшысы Нарбеков Мухтар Әзтайұлы жасалып жатқан жұмыстарымен және архивте 1934 жылдан басталған жеке құрам бойынша шаруашылық кітап құжаттармен таныстырды. Әулиелі мекен, киелі өңір, қасиетті өлке Созақ ауданына іс сапарымызды ҚР Тәуелсіздігінің 30 жылдық мерекесіне орай Созақ ауданының орталығы Шолаққорған ауылындағы пайдалануға берілген Сұлтанбек Қожанов атындағы өлкетану музейінен ба-

стадық. Музейде тарихи мұраларды сақтау үшін барлық жағдай жасалған. Орта ғасырдан жеткен жәдігерлер, қазан төңкерісіне дейінгі жергілікті халықтың тұтынған заттар мен бал-бал тастар қойылған. Жергілікті күйші, ақын-жазушылар, спортшылар тұтынған құнды дүниелерімен Сұлтанбек Қожанов атындағы Созақ аудандық тарихи-өлкетану музейінің экскурсовод қызметкері Гүлнәр Өмірбек Есіркепқызы Рахима Бақрамқызы басқарып отырған архив мекемесіне барып құжаттармен танысып, Рахима Бақрамқызы өз атасы Отаубаев Балажан ірі бай болғанын тәркілеуге ұшырап отбасымен Ташкентке көшкені туралы айтып, отбасылық құжаттарымен таныс-

тырып, алдағы уақытта құжаттар толық жинақталып болғасын архив қорына өткізетіндігін айтты. Сәуле Әукенқызы естеліктерін видеоға жазып алды.

Тарихқа жүгінсек, Созақ ауданы 1928 жылы осы өңірді мекендеген алты ауыл мен Жылыбұлақ болысы негізінде құрылған екен. Қарапайым қалыпқа салсақ, осы күнге жеткендер бар, ал, жете алмай кеткендер қаншама?! «Су ағады, табанындағы тас қалады» демекші, осы уақыт аралығында бұл ауданға кімдер басшылық етпеді? Осынауға сырға жуық мерзімде бұл өңірдегі халықтың басына нелер келіп, нелер кетпеді.

Созақ өткен ғасыр да еліміз бойынша кеңестік жүйенің озбырлығын ең көп көрген өңірдің бірі. Мал-мүлкі талан-таража түсіп, түрлі салықтан әбден қажыған халық сол жылдары бас көтерді.

Тарихта «Созақ көтерілісі» деген атпен қалған қанды қырғын-бостандыққа ұмтылған елдің жанайқайы еді. Елдің азаматтарының қолдауымен салынған «Созақ қасіреті» мемориалында болды.

Қарабура (шамамен XI-XII ғасырларда өмір сүрген) - оғыз-қыпшақ заманындағы діни қайраткер, Әулие-Ата, Шу, Талас, Сырдария, Еділ, Жайық өзендерінің бойында өмір сүрген. Жұмыс тобы осы кесене басына барып зиярат етті.

Тарихи маңызға ие болған қала Созақ – Қазақ хандығының ең бірінші астанасы болған қала.

Созақ, Хұзақ - ежелгі қала орнын аралады. Қала 13 ғасырдың жазба деректерінде Хұзақ деген атпен аталады, ал 16 ғасырдан бастап Созақ деген атпен белгілі. Біз көптеген қыш заттар, хумдар — тамақ, астық сақтауға арналған ыдыстардың сынған бөліктерін көрдік. Естелікке бірнеше сынған бұйымдардың бөліктерін алдық. 1930 жылы Созақ көтеріліс кезінде қатысқандарды, жазалаушы қызыл әскер отряды атып осы құдыққа тастаған екен. Құдық қазір таңда қоршалған. 2 ғасыр тарихы бар Шайқы Ахмет мешіті Созақ өңірінде үлкен әулетердің бірі болған. Осындай керемет іс-шараны ұйымдастырған Созақ аудан әкімінің орынбасары Ақәділ Сатыбалдыға мен ішкі саясат бөлімінің басшысы Мерей Ниязәліұлына, Созақ ауылдық округі әкімінің орынбасары Жомарт Байкөбековке, «Оңтүстік Қазақстан» газетінің Созақ, Бәйдібек аудандарындағы меншікті тілшісі, «Созақ үні» газетінің жауапты хатшысы Мақсат Қарғабайға, өлкетанушы Мұхтар Алдабергенге ерекше алғысымызды айтамыз.

Гүлнара ШАРДАРБЕКОВА,
Түркістан облысының қоғамдық-саяси тарихының мемлекеттік архив басшысы, Түркістан облысының жұмысшы тобының жетекшісі.

Созақтың Садриддині тағы да чемпион атанды

Жалпы, Садриддин деген есімді естіген бокс сүйер қауымның ойына бірден Жетісайлық жерлесіміз Садриддин Ахмедов оралары анық. Бар-жоғы 31 жастағы боксшы аз уақыттың ішінде Қазақстандық бокс сүйер қауымның, әлем жұртшылығының ауызына ілігіп үлгерді. Өзінің бокстағы жетістіктерін бірден кәсіпқой бокстан бастаған қазақтың Садриддині қазіргі таңға дейін жастар арасында WBC Youth World чемпионы, WBC Asia; WBA Continental; NABF; WBC Francophone –тің алғашқы орта салмақтағы чемпиондары атанып үлгерді. Тіпті, соңғы кездері Садриддинді әлем жұртшылығы «Мексика боксының әзірейілі» деп те атап жүр. Себебі, Садриддиннің кейінгі кездердегі жекпе-жектерінің көбісі осы Мексика боксының жарық жұлдыздарымен өтіп жүр және барлығы дерлік қазақстандық боксшының пайдасына шешілді. Бірсөзбен айтқанда, қазақтың Садриддині әлемдік бокста атой салып, өзінің атын күллі жиһанға жарнамалап үлгерді.

Ал енді, Созақтың Садриддині жаңа жанып келе жатқан жұлдыз десек, артық айтқандық емес. Негізінен, мен Созақтың Садриддин жайлы бұрындары да жазғанмын. Дегенмен, бұл

жолы тағы да қолыма қалам алдырып отырған жәйт, жуырда ғана Созақ боксының құрылтайшысы Самат Сармантаев пен бапкер Асқар Атабаев екеуі жандарына Садриддинді ертіп редакциямызға келуі еді. Қастарында сол Созақтың Садриддині болды, қолында диплом, ал белінде чемпиондық белбеу бар еді. Екі бірдей арда, ардагер бапкердің жүзіндегі қуаныштан олардың редакциямызға не үшін келгенін аңғару аса қиын іс емес еді. Созақ үні газетінің редакциясын екінші үйлеріндегі сезініп қалған Созақ боксының майталмандары амандық-саулықтан соң, қарсыма отырып, келген жұмыстарының жайын әңгімелей бастады. Сөздерінен ұққаным, Маусым айының 13-18 аралығында 2022 жыл Балалар жылы, ТМД халық шығармашылығы және мәдени мұра жылына, Сиднейолимпиадасының және Әлем чемпионатының күміс жүлдегері, «Парасат» орденінің иегері, «Оңтүстік Қазақстан облысы мен Мақтарал ауданының құрметті азаматы» ҚРЕССШ Ділдәбеков Мұхтархан Қобланбекұлының жүлдесіне арналған бокстан жастар арасындағы X халықаралық турнирден келген беттері екен. Аты айтып тұрғандай, халықаралық турнир болған соң Қытай,

Иемен, Қырғызстан мен Өзбекстан секілді алыс-жақын шетелдерден және республикамыздың әр облыстарынан кілең кіл мықтылар келетіні бесенеден белгілі. Сол әлем боксының жаңа жанып келе жатқан жарық жұлдыздары жиылған жарыс додасына Түркістан облысының құрама командасын бастап біздің жерлесіміз, Созақтың Садриддин Абдулла да барған екен. Киелі Түркістанның, сырлы Созақтың атынан барған соң Садриддин баламыз өзі ойын көрсеткен 71 келі салмақта қарсыласшақ келтірмей, чемпиондық атақты иемденіп қайтыпты. Садриддин мен оның бапкерлері Самат Сармантаев пен Асқар Атабаевты ең әуелі Созақ аудандық БЖСМ-нің директоры Байғараев Айтөре ағай мен орынбасары Қалиев Созақбай екеуі қабылдап, ыстық ықыластарын білдірген көрінеді. Жалпы, Садриддинді Созақтың деп атауымыздың екі түрлі себебі бар. Біріншіден, барлық Созақ ауданының тұрғыны сияқты ол да Теріскейдің тумасы. Екіншіден, Созақ ауданының алғашқы орталығы,

Қазақ хандығының астанасы көне Созақ шаһарында (ауылында) дүниеге келіп, өсіп-өнген азамат. Бапкерлерінің айтуынша, Садриддин бала күнінен суға жүзуге мен және атқа шабумен әуестенген көрінеді. Ауылындағы бәйгешіл аты бар, қалталы азаматтар тұлпарларының тізгінін басқа емес, нақ осы Садриддинге бергенді дұрыс көретін көрінеді. Өйткені, біріншіден, шабандоздық машығы мықты, екіншіден жауапкершілігі мол балаға ұқсайды. Кейіннен, ауданымызда бокс секциясы ашылып, Созақ ауылына жетеді. Міне, сол Созақтың балғын боксшыларды баулып жүрген бапкер жігіт Асқар Атабаевтың жаттығуына 2004 жылы туған Садриддин Абдулла да келеді. Жақсы бапкер балғын боксшылар арасынан жұлдызы жанатынын тани білген бапкер. Осы орайда, Асқар Садриддиннің болашағынан үлкен үміт күтуге болатынын аңғарып, досы әрі әріптесі Сармантаев Самат Жетілгенұлына көрсетеді. Содан бастап қос бапкер шәкіртінің спорттағы жолын ашумен келеді. Нәтижесі де

жаман емес, бар-жоғы 18 жасар жарық жұлдызымыз күні бүгінге дейін Түркістан облысының 6 дүркін, ҚР-ның 10 дүркін және Қазақстанның 2 дүркін чемпионы атанып үлгерді. Міне, енді оған X халықаралық турнирдің чемпионы атағын қосыңыз. Бұдан бөлек, Шымкент қаласындағы Түркістан облысы Бекзат Саттарханов атындағы дарынды балалар спорт-интернатын 5 жыл оқып шыққан Садриддин небәрі 18 жасында бокстан ҚР-на еңбек сіңірген «Спорт шебері» атағын алып шықты. Бұл аз болғандай, қазіргі таңда Теріскейдің толағай ұлы Түркістан облысы құрама командасының капитаны, ҚР-сы құрамасының мүшесі болып үлгерді.

Сөз соңында бапкерлерінен Садриддиннің болашағы жайлы жоспарлары жайлы сұрап едім, бұл ретте үлкен-үлкен жоспарлары барын айтты. Әрине, ол үшін ерен еңбек, мықты қолдау қажет екендігін де айтып өтті. Менің ұққаным, қос бапкер де бокс әлемінде тағы бір жұлдыз жанатынын және оның қазақтың, Созақтың жұлдызы болатынын үмітті. Ал, әзірше Самат пен Асқар Садриддинді Түркістан облысы Спорт және Туризм академиясына оқуға түсіруді жоспарлап отырған көрінеді. Ендеше, біз де барша Созақтың спортшылардың тілеуқоры, насихатшысы ретінде барша Теріскейлік темір жұдырық иелеріне, талантты тренерлеріне және Созақтың Садриддиніне жұмыстарында жемісті болуларына, турнирлерден табысты оралуларына тілектес екенімізді білдіреміз! Созақтың Садриддині Созақтың даңқын арттыра берсін! Бұйыртырса, балғын боксшымыздың Азия мен Еуропа, Әлем және Олимпиада чемпионы болғанының куәгері, насихатшысы болып жүре берейік! Жеңісті күндерде жолыққанша ағайын!

Данияр БЕК.

Аз қамтылған отбасыларға көмек көрсетілді

Аудандық «Ауыл» партиясы ауданымыздағы аз қамтылған әлеуметтік тұрмысы төмен отбасыларға 100 қап картоп таратты.

Аталған көмекті Сарыағаш аудандық мәслихатының депутаты, Сарыағаш аудандық «Ауыл» партиясының төрағасы, «Қуан» шаруа қожалығының төрағасы Тұрдалин Қуандық Әшірбекұлы көрсетіп отыр. Отырар, Бәйдібек, Созақ аудандарына өзінің шаруа қожалығынан алынған картоптан жалпы көлемі 300 қап өнім берген,

яғни әр ауданға 100 қаптан тиіп отыр. Демеуші есебінен жіберілген көмекті Шолаққорған ауылы ішінде Созақ аудандық «Ауыл» партиясының төрағасы Амангелді Бабиев, «Ауыл» партиясынан сайланған аудандық мәслихаттың депутаты Мейрамбек Ермаханов және «Ауыл» партиясының басқа да мүшелері, аудандық жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің мамандары берілген тізім бойынша қаптарды үлестіріп шықты.

Нұрсұлтан ҚАНАТҰЛЫ.

Жаздың аптапты шілдесі мен шіліңгір күндері көптеген жеке азаматтар болсын, ұжымдастар болсын ұйымдасып тау баурайына сейілге шығып серуен ұйым-

олқылықтар ашкөздеме жер байлығы сексеуілді есепсіз сындыру, аң-құсты атып құрту, өрт тудыру сынды табиғат байлықтарының өртке орануы адам қолынан жаса-

берген орман, оттегінің көзі екені де рас. Ендеше ауданымыздағы мол байлық орманды жерлерді сақтап, ондағы өсіп -өніп отырған аңдардың қадір-қасиетіне

Алқапқа абай болыңыздар

дастырады. Осы кезде олар от жағып, түрлі ас мәзірлерін әзірлеп жүрген сәттерінде өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтай бермейді. Соның салдарынан таулы аймақта, орманды тау баурайларында, тіпті төменгі өзен салаларында орман өрттері орын алуы мүмкін. Сіз бен біз өзіміз өмір сүріп отырған қоршаған ортаға өле-өлгенше қарыздармыз. Айналамыздағы орман тоғай, аң-құс қашанда жер ананың сәнін беріп тұрады. Десекте, адамдар тарапынан жіберіліп отырған

лып отырған қылмыс демеске лажымыз жоқ. Кенеттен болған өрт табиғат байлықтарына орасан зиян келтіреді. Бұл болашағымызға жасалған қиянат екенін ескере бермейді. Мұның артында экологиялық проблемалардың тұрғаны барлығымызға белгілі. Жер планетасының ғасырлар бойы барлық жануарлар дүниесі адамзат баласы үшін тіршілік негізі –таза ауа екені баршамамызға белгілі. Ол тек өсімдіктер дүниесінен бөлініп шығатын оттегі. Ал табиғаттың өзі

жету сіз бен біздің борышымыз. Бүкіл аудан тұрғындары қоршаған ортаның экологиялық тазалығына, орманды жерлердің өсіп, өнуіне қарсы қауіпсіздік шараларын сақтасақ, аң-құстарды аялап ұтасақ, табиғатқа бір мезгіл көңіл бөлсек, өзіміздің Жер-Анамыздың алдындағы үлкен парыздың орындалғаны болар еді.

Нұрдәулет КЕЛЕР,
Созақ орманшылығының
орман шебері.

Құрметті колледж және жоо бітіруші курс студенттері!

Ұлттық біліктілік тестілеуінде «педагог» санатына шекті балл өзгеріссіз қалды.

Оқу пәнінің мазмұны бойынша 35 балл, «Педагогика, оқыту әдістемесі» бөлімі бойынша 15 балл жинау қажет.

«Педагог» санатына тәжірибесі жоқ кандидаттар, колледж және жоо бітіруші курс студенттері тапсырады. Тіркелу барысында «Педагогикалық бағыттар бойынша ЖЖОКБҰ-ның білім алушылары (бакалавриат-күндізгі, бакалавриат-қысқартылған, магистратура)» батырмасын таңдау қажет.

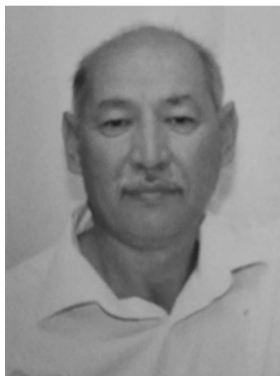
Екі мүмкіндігін де қолданып, шекті балл жинай алмаған бітіруші түлектер ҰБТ-ны (НКТ) шілде айында үшінші рет тапсыра алады.

Сәуірде өткен тестілеуде нәтижесі жойылған студенттер шілдедегі тестілеуге қатыса алады.

Тіркелу бүгін, 28 маусымда басталды. Тестілеудің өзі 11-29 шілде аралығында өтеді.

Аққайың АБДИЕВА,
Ұлттық тестілеу орталығының Түркістан облысы Шолаққорған ауылындағы филиал басшысы.

Жұмақтан болсын мекенің...

Шолаққорған ауылының тұрғыны, асыл әке, қимас бауыр, ауыл-аймаққа қадірлі жан

Жарымбетов Есей Насырұлы әкеміздің дүниеден өткеніне жылдың жүзі болып қалды. Асыл әкеміздің жарқын бейнесін сағынышпен еске аламыз.

Жанға бермес біртуарым, еренім, «Ел ағасы – Есей атқа еге едің».

Жан әкем-ау, жанға батып

жоқтығың,

Жыл өтіпті-ау іздегілі әулетің.

Сен кеткелі жанарлар да жылап тым,

Жігеріміз кетті сынып сұлап мың.

Жан әкешім, жаның болғай әрқашан,

Ең ерекше, ақ төрінен жұмақтың, - деп, әкеміз Есей Насырұлының рухына бағыштап жылдық асын өткізетіндігімізді барша ағайын-туыс, құда-жекжат, замандастарының есіне саламыз.

Ас – 10 шілде күні (9 шілде – қонақ асы, кешкі сағат 19:00-де) Шолаққорған ауылы, Жамбыл көшесіндегі өз шаңырағында беріледі.

Асқа шақырушылар: Жарымбетовтер әулеті.

Созақ ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімі мен білім қызметкерлерінің аудандық кәсіподағы ұжымы адами әлеуетті дамыту бөлімінің есепшісі Райымова Разияға ағасы

Қожамұраттың қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Созақ ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімі мен білім қызметкерлерінің аудандық кәсіподағы ұжымы және Ы.Алтынсарин атындағы жалпы орта мектебінің ұжымы осы мектептің мұғалімі Аюбекова Қатираға енесі

Оспанқызы Бибігүлсімнің қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Созақ аудандық мемлекеттік кірістер басқармасының ұжымы осы мекеменің қызметкері Раймов Қожахметке әкесі

Қожамұраттың қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Өтті өмірден бір тұлға....

Қазақстан Республикасының мәдениет қайраткері Айдарбеков Бағдат Бегманұлы 60 жасқа қараған шағында өмірден озды. Созақ ауданының мәдениеті мен өнері саласында аудан халқына қалтқысыз қызмет еткен абзал азамат ортамыздан бақилық сапарға аттанды. Бағдат Бегманұлы 1962 жылы Созақ ауданы, Шолаққорған ауылында дүниеге келген. Шымкент педагогикалық институтын бітірген, 1986 жылы Ы.Алтынсарин атындағы орта мектептің мұғалімі, мектеп дирек-

торының орынбасары, 1992 жылы №14 мектеп интернат директорының орынбасары, 1995 жылы №14 мектеп интернат директоры, 1998 жылы «Алпамыс» ЖШС директорының орынбасары, 1999 жылы аудан әкімшілігінің бұқаралық ақпарат және мәдениет, тілдерді дамыту және реформаны насихаттау секторының меңгерушісі, 2001 жылы аудан әкімшілігінің мәдениет және жастар ісі бөлімінің меңгерушісі, 2005 жылы аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің меңгерушісі, 2006-2010 жж аудандық ішкі саясат бөлімінің меңгерушісі, 2010-2016 жылға дейін аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің басшысы, 2016 - 2022 жылғы 30 мамырға дейін аудан әкімінің орынбасары, 2022 жылғы 30 мамырдан Созақ ауданы әкімдігінің мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімінің басшысы қызметін абыройлы атқарды. «Өлді деуге бола ма айтыңдаршы? Өлмейтұғын артында сөз қалдырған» дегендей өзі қызмет атқарған жылдар ішінде ауданымыздың мәдениеті мен білімі саласында өшпес із қалдырған аяулы азаматтың жарқын бейнесі мәңгі есімізде қалатын болады. «Тас түскен жеріне ауыр» демекші Айдарбековтер отбасына қайғыларына ортақтасып көңіл айтамыз.

Аптал азаматтың жатқан жері жайлы, топырағы торқа, жаны жаннатта болсын! Алды пейіш, арты кеніш болсын!

Мұхит ТҰРЫСБЕКОВ,
Бегімбет БАЙҒАРАЕВ,
Бекзат ӘЛМАҒАНБЕТ,
Қалдыбек ОРАЗОВ,
Ақәділ САТЫБАЛДЫ,
Ахат БАКИРОВ,
Қабылбек ЕСПЕНБЕТОВ.

Өтті өмірден от жүректі бір адам

Шолаққорған ауылының тұрғыны, ардақты ұл, асыл бауыр, қимас жар, асқар таудай әке **Айдарбеков Бағдат Бегманұлының** бұл пәни жалғаннан ақиқи өмірге аттанғанына бір аптаның жүзі болды.

Өтті өмірден от жүректі бір адам, Туыс, бауыр, дос-жараны қимаған. Кішіпейіл, ізетті еді жалғанда, Жан-жағына шуақ нұрын сыйлаған, Анасы отыр қабырғасы қайысып,

Асқар тауы қандай қиын құлаған,-демекші марқұм бауырымыз Айдарбеков Бағдаттың рухына бағыштап 2 шілде қонақасы –Т.Аймұрзаев көшесіндегі өз шаңырағында, 3 шілде жеті күндік асы- Шолаққорған ауылындағы «Нұраман» дәмханасында күндізгі сағат 13-00-де өтетінін ағайын-туыс, құда-жекжат, бауырымыздың көзін көрген замандастарының есіне саламыз.

Асқа шақырушылар Айдарбековтер әулеті.

Аудан әкімі, аудан әкімі аппараты, аудандық мәслихат Созақ ауданы әкімдігі мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің бөлімнің басшысы

Айдарбеков Бағдат Бегманұлының қайтыс болуына байланысты отбасының қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Созақ ауданы әкімдігі мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің ұжымы осы бөлімнің басшысы

Айдарбеков Бағдат Бегманұлының қайтыс болуына байланысты отбасының қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Аудандық «Созақ үні» газетінің ұжымы Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері, газет жанашыры

Айдарбеков Бағдат Бегманұлының қайтыс болуына байланысты отбасының қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Созақ ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімі мен білім қызметкерлерінің аудандық кәсіподағы ұжымы және «Қарақұр» жалпы орта мектебінің ұжымы осы мектептің мұғалімі Бейпенев Қайратбекке анасы

Жұмақұлдың қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Созақ ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімі мен білім қызметкерлерінің аудандық кәсіподағы ұжымы және Ы.Алтынсарин атындағы жалпы орта мектебінің ұжымы осы мектептің мұғалімі Аштарханова Раушанға жұбайы

Бағдат Айдарбековтің қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Созақ ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімі мен білім қызметкерлерінің аудандық кәсіподағы ұжымы осы мекеменің маманы Қараулов Ержанға жездесі

Қожамұраттың қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

(Соңы. Басы өткен сандарда)

-Қай жерге үй тігетіңді айтып адам жібер. Қауіпсіз, көрінбейтін жер болсын, - деді. Жанәділ қайтып кетті. Кеткен соң ерлі-зайыпты бір туыс інімді, бір киіз үймен Балықшының үстіндегі «Таза бұлақ» деген жер бар, соған көшіріп апардым. Ол жерден ештеме көрінбейді. Талдары да бар. Әдемі саздауыт жер. Жанәділге хабар

мы Сейфолланың Садуақасы (Сәкені) деген соң, көрейік танысайын, бір жағы Сәкен жайлы естуім де бар еді деп келсем, Сәкен екі аяғын айқастырып, домбырасын шертіп шалқасынан жатыр екен. Сәлем берген маған бұрылып та қарамады. Сосын ішімнен мынауың бір «кесапат» екен ғой деп шығып бара жатқанымда, Тоқабай келіп қалды. Ол жалынып, жалпайып, қояр-

күн болды. Шақырушылар көбейді.

Шешем Уайша сол Құлдан әжінің қызы, сол кісі деп Сәкенді көрдік. Біз онда он жасар қыз едік. Біздің ауылда өлең айтып, алтыбақанға қатысып, екі-үш күн Алтынтауда болған еді. Өзі де бір келісті сұлу әнші жігіт екен. Қасындағы келіншегі де шашы ұзын, сұлу жан. Біздермен бірге алтыбақан теуіп бірге жүрді. Әлгі Сәкен де-

жібердім. Саған осы атты сыйладым, - дедім. Сәкен риза көңілмен кеткенше сол ақ боз атқа мініп жүрді, - деді.

Тамақ дайын болып дәмге отырдық. Дәмнен кейін Жанәділ болыс барлығымызға істеген қызметтерімізге рахметін айтты. Сол жерден барлығымыз елімізге қайттық. Жақсыбай, Әлдібай үшеуіміз елге келіп,

де елге қайтуға ұлықсат қағаз алып, Нартай ақын қайтып келді. Содан елге қайттық. Біз елге 1938-1937 жылдары келіп күнгейде отырғанымызда, Сәкен халық жауы болып ұсталды. Содан біз бұл әңгімені айтуға болмайды деп тілімізді тістеп келдік, - деп отырған інілеріне баяндап берді.

P.S. Ана ертіп кеткен Меруерт қызға Сәкен үйленген,

ӘЙГІЛІ ӘННІҢ ТАРИХЫ

Сәкен Сейфуллиннің «Тау ішінде» атты әні туралы

жібердім. Үйді тігіп, барған адамға ас-ауқат, қазан-ошақ ұйымдастырып болған кезде, түс қайта екі түйеге жүк артып, Жанәділ де келді. Ол да адамдарын ерте келген екен. Үйді тікті. Жанәділ төсек орын да қамти келіпті. Мен тез Созаққа келіп, Сәкен мен қасындағы қызды ертіп, түнделетіп әкеп орналастырдық. Мен бір міліса мен екі адамды қарауылға қойып кеттім. Бейсауыт ешкімді жолатпаңдар, - дедім. Орналастырып болып, кетер кезде Сәкен:

-Мына қыздың аты Меруерт деп, Жанәділге мән жайды түсіндіріп берді. Жанәділ:

-Бұл жерде жата берсең, еш жерге сыймайсың елге жүріп, біраз күн кеуліңді бөл,- деп шақырып кетті. Таңертең оншақты аттылы келді. Кешегі келген жолаушылар мен әйелді іздеп келіпті. Дереву Жанәділге хабар жіберіп, оларды басқа үйге түсіріп, мейман етіп күттім. Мен міліса киімім болған соң қаймыққан да болу керек. Кешке дәм берер кезде қасында бірталай жігіттері бар Жанәділ болыс келді. Олармен әңгімелесіп, Жанәділ болыс оларға осы келген іздеріңмен кейін қайтыңдар деді. Мен еліме келген мейманды ұстап беретін тексіз, жөнді білмейтін адам емеспін. Елдеріңе айта барыңдар. Ол адамдар менде, менің мейманым, - деп оларды ертесіне қайтарды. Олар Жанәділден аса алмады ма? Жоқ, менің міліса екенімнен қаймықты ма? Не болса да іштерінен тыныш қайтып кетті.

Жанәділ болыстың айтқаны.

Тоқабайдан хабар келген соң, оның үстіне өкімет ада-

да-қоймай қайта үйге кіргізді. Кірсек түрегеліп отыр екен. Тұрып амандасты. Отырып әңгімелестік. Шай іштік. Тоқабайға бұл жігітті қашан хабар келгенше жасырын ұстайық. Көмек берейік. Түркістанда ақ пен қызыл соғысып жатыр деп естиміз. Заманның не боламын қайдан білеміз, - дедім. Ауылға келіп дұрыс киіз үй, көрпе төсек, сойыс малын алып «Таза бұлаққа» орналастырдық. Екі күннен кейін келіп ертіп кеттім. Қасындағы қыз да бірге болды. Ауылға әкеліп мейман етіп күттік. Жастар алтыбақан құрып, Сәкеннің біраз әнін тыңдадық. Мен Сәкенмен көп әңгімелестім. Басынан өткенінің бәрін айтып берді. Көрші ауылдарды да шақырдық. Құлдан әжінің аулы жақын еді. Олар да келді. Үш-төрт күн қарақұра болды. Құлдан әжі қонаққа шақырды, ол үйде де екі-үш

ген жігіт ағасы көбінесе атам Құлданмен көп әңгімелесетін. Не айтатынын білмейміз. Ауық-ауық Жанәділ болыс, міліса келіп кететін, -деп отыратын.

Анда-санда Тоқабай хабар алып, келіп кетіп жүрді. Бір күні Тоқабай бәріміз отырғанда Сәкен Құмкенттегі Шәді төрені, Мәлік төрені сұрады.

-Әкем Сейфолла Қаратауға барсаң, Шәді төре мен Мәлік төреге сәлем бер деп еді. Әзір уақытым барда, хабаршы келгенше, соған барып қайтсам,- деді. Тоқабайға барып сәлем беріп келуіне жағдай жаса, - дедім. Тоқабай екі күннен кейін келіп, ертіп кетті. Қасындағы қызды Тазабұлаққа тігулі үйге қалдырып кетті. Тоқабай қасына екі жігіт қосып жіберетін болды. Кетерінде өзімнің мініп жүрген ақ боз жорғамды ер-тұрманымен мінгізіп

Амантай кәрияға бардық. Болған жайды айтып бердік. Бұл әннің мәнісі осы. Сәкеннің өз аузынан естіп едік. Бұл мәселені Сәкен халық жауы болып ұсталғаннан кейін айтуға, Сәкенді көрдік деуге де шамамыз болмады. Оған дейін өзіміз халық жауы болып, Созақ көтерілісінің кесірінен ел-ауып, жер ауып, қуғын-сүргінге ұшырадық. Бірақ Сәкеннің біз Қырғыз Алатауына барып паналаған кезімізде, Жанәділ болысқа да, бізге де пайдасы тиіп, жоғарғы өкіметтің басында отырғанда Нартай ақын арқылы көмектесті. Нартай ақынның ағасы Мәди бізбен бірге сол Қырғыз Алатауында еді. Ол да өз еліндегі көтеріліске қатысып, қашып көшіп келген екен. Нартай ақыннан Жанәділ болыс хат жазып жіберді. Бір айдан кейін Жанәділ болысты да, бізді

Түркістанда біраз тұрған сықылды. Кейін оның бәрін Тоқабайдан естідік. Тоқабайдың өзі де 1938 жылы қуғынға ұшыратты. Сәкеннің құйрышығысың деген. Ол Алматыға барып, содан қытылып келді, беріде 1954 жылы елге оралды. Мына менің білетінім.

Кейін 1960-70 жылдары Шымкентте Сәкен Сейфуллинге кинотеатрдың атын береді. Сонда бір реңді келген әйел сол кинотеатрдың алдында азаннан-кешке дейін көзін орамалмен сүртіп отырады екен. Сәкен Қызылордаға КазЦиктің төрағасы болып кетерінде Меруертті оқытып, жұмысқа тұрғызып кетіпті. Кейін Сәкен ұсталғанда туыстарын тауып, Шымкент қаласына қоныс аударыпты. Сәкенді білетіндер сол кезде Меруертке үй әперіп, қызметке де кіргізген көрінеді. Бірақ ол Сәкеннен кейін еш тұрмыс құрмапты, - деп естідік. Оны бір білетін адамдар айтатын еді. Рас шығар дедік.

Ия! Бұл ән біздің Теріскейге ескерткіш ән болып мәңгі қалды. Қазақ тарихындағы тарихи ән десе де болады. Созақ елін әлемге танытқан «Шилі өзен» әні мен Сәкеннің «Тау ішінде» әні болса, одан кейінгі Шәмшінің атақты «Теріскей» әні.

Мен өз құлағыммен әкемнен естіген шындық осындай еді. Әркім естігенін ұзынұлақтан жазса, көзін көріп, өз құлағымен естіген, куә болған адамның әңгімесі осындай.

**Рахманберді
ЖАППАРҚҰЛҰЛЫ**
тарихшы, өлкетанушы
Түркі әлемі жазушылар
одағының мүшесі.

Сенімгерлік басқарушы:

"Agro-sozak" ЖШС

Меншік иесі-

"Созақ үні" газеті редакциясы"
жауапкершілігі шектеулі
серіктестігі

Директор:
**Абилпаттаев Ержан
БАКЫТЖАНОВИЧ**

Бас редактордың міндетін

уақытша атқарушы:

Жауапты хатшы:

Мақсат Қарғабай

Редакция құрамы:

Аға тілші-
Нұржамал МАЙУСОВА
Тілшілер-
Данияр БЕКОВ
Нұрсұлтан ШЕРТАЕВ
Біржан ЖАНДӘУЛЕТОВ
Дизайнер-
Асхан БАҚТЫБАЕВ
Терімші-
Бағила АЯЗБАЕВА

Қолжазбалар өңделеді, қайтарылмайды және оларға пікір жазылмайды. Редакция авторлар мақаласы мен жарнама мазмұнына және өздері әкелген суреттің сапасына жауап бермейді. Кей суреттер интернеттен алынады.

Компьютерлік бетпен екі жарым беттен (250 жол) асқан материалдар қабылданады.

Газет Қазақстан Республикасы Ақпарат және Коммуникациялар Министрлігі Ақпарат комитетінде 2018 жылдың 6 қаңтар күні Астана қаласында тіркеліп, мерзімді баспасөз басылымын, ақпарат агенттігін және желілік басылымды есепке қою, қайта есепке қою туралы №17391-Г қуәлігі берілген.

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. «Ар-принт» баспаханасында басылды. Шымкент қаласы, Ж.Ташенов көшесі, №24.

Таралу аумағы: Қазақстан Республикасы

Газет А-3 көлем форматта
аптасына 2 рет шығады
Индекс 64450

Редакцияның мекен-жайы: 161000, Шолаққорған ауылы, С.Қожанов көшесі, Байпаныс телефондары 4-15-30 (факс), 4-25-19, 4-28-97

А-ақысы төленген

тапсырыс №
таралымы -
4000 дана

Кезекші редактор:

М.Қарғабай.